

Täysistunto

Perjantai 20.12.2024 klo 10.00—11.47

3. Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2025

Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2025 talousarvioesityksen (HE 109/2024 vp) täydentämisestä

Hallituksen esitys HE 109/2024 vp

Hallituksen esitys HE 191/2024 vp

Talousarvioaloite TAA 1-280, 282-333/2024 vp

Valiokunnan mietintö VaVM 25/2024 vp

Ainoa käsittely

Puhemies Jussi Halla-aho: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö VaVM 25/2024 vp. Asian käsittely keskeytettiin 19.12.2024 pidetyssä täysistunnossa.

Siirrytään pääluokkakohdaisiin äänestyksiin. Kaikki samaa pääluokkaa koskevat ehdotukset ja kannatukset voi tehdä eduskuntaryhmäkohtaisesti samalla kertaa. Mahdolliset pöytäkirjaan otettavat edustajien korjaukset tehdään vasta kun koko pääluokka on äänestetty.

Käsiteltiin päiväjärjestyksen asiat 3.1—3.8.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esityksiin HE 109 ja 191/2024 vp sisältyvän ehdotuksen valtion talousarvioksi vuodelle 2025 mietinnön mukaisena. Eduskunta hyväksyi talousarvioaloitteen TAA 88/2024 vp. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen talousarvioaloitteiden TAA 1—87, 89—280 ja 282—333/2024 vp hylkäämisestä. Eduskunta hyväksyi valiokunnan ehdotuksen talousarvion soveltamisesta.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Lopuksi päätetään epäluottamuslause-ehdotuksista. Keskustelussa ovat edustaja Joona Räsänen edustaja Jani Kokon kannattamana, edustaja Eeva Kalli edustaja Anne Kalmarin kannattamana, edustaja Oras Tynkkynen edustaja Krista Mikkosen kannattamana ja edustaja Minja Koskela edustaja Laura Meriluodon kannattamana tehneet ehdotukset epäluottamuslauseen antamisesta valtioneuvostolle. Ehdotukset sisältyvät edustajille jaettuun monistevihkoon.

1. Joona Räsänen (sd) Jani Kokon (sd) kannattamana: ”Eduskunta toteaa, että hallituksen talouspolitiikka on epäonnistunut ja sen omat tavoitteet karkaavat. Tämän hallituksen aikana Suomen työllisyyskehitys on ollut Euroopan surkeinta ja velkaantuminen kasvanut tänä vuonna nopeiten koko Euroopassa. Suomi on menettänyt yli 50 000 työllistä, ja yritysten konkurssien määrä on koko vuosituhannen ennätyksessä. Hallituksen uskottavuus

Pöytäkirjan asiakohta PTK 140/2024 vp

kansan silmissä on mennyt. Tuoreessa kyselyssä puolet suomalaisista arvioi, että nykyhallitus tekee Suomen huonommaksi maaksi elää. Näin ollen eduskunta katsoo, että hallitus on epäonnistunut eikä nauti eduskunnan luottamusta.” (Vastalause 1)

2. Eeva Kalli (kesk) Anne Kalmarin (kesk) kannattamana: ”Eduskunta toteaa, että Suomessa yhä kasvussa ovat työttömyys, konkurssit, nälkälähtö, tavallisten ihmisten verot ja valtion velka, minkä seurauksena hallituksen talouspolitiikalta on putoamassa pohja pois. Lisäksi ihmisten tarvitsemia palveluita romutetaan. Suomelle tarvitaan uusi suunta. Suunta, joka vahvistaa ihmisten ja yritysten tulevaisuudenuskoa sekä rakentaa yhteistyötä. Suunta, joka palauttaa luottamuksen, toivon ja innokkuuden Suomeen. Talouskasvu on tuplattava ja palvelut pelastettava. Pääministeri Orpon hallitus vie nyt Suomea väärään suuntaan eikä siksi nauti eduskunnan luottamusta.” (Vastalause 2)

3. Oras Tynkkynen (vihr) Krista Mikkosen (vihr) kannattamana: ”Eduskunta toteaa, että hallituksen leikkaukset kasaantuvat lasten, nuorten ja valmiiksi vaikeassa asemassa olevien harteille. Hallitus kasvattaa lapsiperheköyhyyttä, jolla tiedetään olevan kauaskantoisia vaikutuksia lasten tulevaisuuteen. Puheistaan huolimatta hallitus ei onnistu vahvistamaan taloutta ja taittamaan valtion velkaantumista. Hallitus ei esitä riittäviä ratkaisuja Suomen talouden suuriin haasteisiin, kuten heikkoon tuottavuuskehitykseen ja osaajapulaan. Hallitus jarruttaa työhön johtavaa maahanmuuttoa, vaikka ilman työperäisen maahanmuuton merkittävää kasvattamista Suomen taloutta ei saada kestäväälle uralle. Hallitus ei onnistu tuomaan eduskunnalle tarvittavia esityksiä, joilla Suomi saavuttaisi ilmastolain mukaisen hiilineutraaliuden vuonna 2035 tai pysäyttäisi luontokadon vuoteen 2030 mennessä. Sen sijaan hallituksen politiikka kasvattaa päästöjä. Hallituksen koulutusleikkaukset heikentävät opetuksen ja koulutuksen laatua, kun Suomen koulutustasoa tulisi pyrkiä määrätietoisesti nostamaan. Hallitus pakottaa hyvinvointialueet kohtuuttomiin ja lyhytnäköisiin leikkauksiin, mikä pahimmillaan johtaa potilaiden lakisääteisten palveluiden vaarantumiseen. Näin ollen eduskunta katsoo, että hallituksen talouspolitiikka on epäonnistunut eikä hallitus nauti eduskunnan luottamusta.” (Vastalause 3)

4. Minja Koskela (vas) Laura Meriluodon (vas) kannattamana: ”Hallitus romuttaa suomalaista hyvinvointivaltiota ja heikentää suomalaisten hyvinvointia ja kansallista yhtenäisyyttä rajuilla ja epäreilulla leikkauksilla. Hallituksen politiikan seurauksena eriarvoisuus kasvaa, köyhyys lisääntyy, ilmastotavoitteet karkaavat, Suomen luonto köyhtyy, sote-palvelut kriisiytyvät, julkisen talouden kestävyys vaarantuu, velkaantuminen kasvaa ja Suomen kansainvälinen vaikuttavuus heikkenee. Eduskunta katsoo, ettei hallitus nauti eduskunnan luottamusta.” (Vastalause 4)

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Selonteko ruotsiksi. — Nyt ilmeni, että meillä ei ole täällä tulkkia. Sopiiko kuitenkin, että jatketaan? — Tack så mycket. Eli kuukaan ei vastusta etenemistä? — Ei. Selvä.

Selonteko hyväksyttiin.

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Ehdotuksista on äänestettävä. Ensin äänestetään edustaja Minja Koskelan ehdotuksesta edustaja Tynkkynen ehdotusta vastaan, sitten

Pöytäkirjan asiakohta PTK 140/2024 vp

voittaneesta ehdotuksesta edustaja Kallin ehdotusta vastaan ja sen jälkeen voittaneesta ehdotuksesta edustaja Joona Räsäsen ehdotusta vastaan. Lopuksi äänestetään siitä, nauttiiko valtioneuvosto eduskunnan luottamusta.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

1) Oras Tynkkysen ehdotus ”jaa”, Minja Koskelan ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 143, ei 23, tyhjiä 1; poissa 32 (äänestys 230). Tässä äänestyksessä voitti Oras Tynkkysen ehdotus.

2) Eeva Kallin ehdotus ”jaa”, Oras Tynkkysen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 145, ei 22; poissa 32 (äänestys 231). Tässä äänestyksessä voitti Eeva Kallin ehdotus.

3) Joona Räsäsen ehdotus ”jaa”, Eeva Kallin ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 130, ei 37; poissa 32 (äänestys 232). Tässä äänestyksessä voitti Joona Räsäsen ehdotus.

4) Luottamuslause valtioneuvostolle ”jaa”, Joona Räsäsen ehdotus ”ei”. Äänestyksen tulos: jaa 97, ei 70; poissa 32 (äänestys 233).

Eduskunta päätti, että valtioneuvosto nauttii eduskunnan luottamusta. Asian käsittely päättyi.